

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4138/2564

นาย ส. โจทก์ นาย ข. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 537, ป.พ.พ. มาตรา 1304, ป.พ.พ. มาตรา 1367, ป.พ.พ. มาตรา 1369, ป.วิ.พ. มาตรา 55, ป.วิ.พ. มาตรา 177, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14

## ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยให้การต่อสู้ว่า ตนเองมีสิทธิครอบครองที่ดินแปลงพิพาทดีกว่าโจทก์ แต่จำเลยกลับให้การต่อมาว่า โจทก์ทราบข้อเท็จจริงว่าจำเลยไม่ยอมชำระค่าเช่าตั้งแต่ปี 2553 ต่อมาปี 2555 โจทก์รับโอนที่ดินมาจากมารดา การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องขับไล่จำเลยเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2560 คดีของโจทก์จึงขาดอายุความ จึงเห็นได้ว่าคำให้การในตอนต้นของจำเลยต่อสู้ว่าจำเลยมีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท ส่วนคำให้การในตอนหลังกลับยอมรับสิทธิของโจทก์เรื่องจำเลยไม่ชำระค่าเช่าให้โจทก์ คำให้การของจำเลยจึงขัดแย้งกันเอง เป็นคำให้การที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 177 วรรคสอง จำเลยเช่าที่ดินพิพาทจากโจทก์ แม้ที่ดินส่วนนี้อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินก็ตาม แต่ก็เพียงทำให้โจทก์ไม่สามารถอ้างสิทธิใด ๆ ขึ้นโต้แย้งรัฐได้เท่านั้น แต่ระหว่างโจทก์กับจำเลยซึ่งเป็นราษฎรด้วยกัน การที่จำเลยเช่าที่ดินส่วนที่ไม่มีเอกสารสิทธิเนื้อที่ 23 ไร่ 96 ตารางวาจากโจทก์ โดยจำเลยยอมเสียค่าเช่าหรือค่าตอบแทนแก่โจทก์ ถือว่าจำเลยยอมรับว่าโจทก์มีสิทธิดีกว่าจำเลย การที่จำเลยครอบครองที่ดินพิพาทเป็นการอาศัยสิทธิของโจทก์ จึงเป็นการครอบครองแทนโจทก์ โจทก์มีสิทธิในที่ดินพิพาทส่วนนี้ดีกว่าจำเลย โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลย

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยและบริวารกับให้จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกจากที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 และที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิของโจทก์ ห้ามมิให้จำเลยยุ่งเกี่ยวกับที่ดินของโจทก์ต่อไป และให้จำเลยชำระค่าเสียหาย 60,000 บาท กับค่าเสียหายรายปีนับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยและบริวารจะออกจากที่ดินของโจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ขับไล่จำเลยและบริวาร โดยให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกจากที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 และที่ดินมือเปล่ารวมเนื้อที่ประมาณ 25 ไร่ ตามกรอบสีแดงในแผนที่พิพาท กับห้ามมิให้จำเลยยุ่งเกี่ยวกับที่ดินแปลงพิพาทของโจทก์อีกต่อไป ให้ชำระค่าเสียหายแก่โจทก์เป็นเงิน 60,000 บาท และให้จำเลยชำระค่าเสียหายให้แก่โจทก์เป็นรายปี ๆ ละ 30,000 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (วันที่ 18 สิงหาคม 2560) เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยและบริวารจะออกจากที่ดินแปลงพิพาท กับให้จำเลยชำระค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความจำนวน 6,000 บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีคำสั่งให้จำเลยชำระค่าขึ้นศาลเพิ่มเติม ต่อมาจำเลยยื่นคำแถลงขออนุญาตวางเงินค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติมและยื่นคำร้องขออ้างพยานหลักฐานเพิ่มเติมในชั้นอุทธรณ์พร้อมขอยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติม ศาลอุทธรณ์ภาค 6 วินิจฉัยว่า ศาลชั้นต้นมีหมายแจ้งคำสั่งให้จำเลยชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วน แต่จำเลยและทนายจำเลยทราบนัดโดยชอบแล้วเพิกเฉยไม่

ชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ในส่วนที่ขาดให้ครบภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด ถือได้ว่าจำเลย  
ทิ้งฟ้องอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 ประกอบมาตรา 246 ให้  
จำเลยคดีออกจากสารบบความของศาลอุทธรณ์ภาค 6 คื่นค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ 6,000 บาท  
แก่จำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์นอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ ส่วนค่าแถลงขออนุญาตวางเงิน  
ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติมนั้นศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีคำสั่งว่า จำเลยยื่นคำแถลงเกิน  
ระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด ทั้งไม่ปรากฏเหตุขัดข้องที่จำเลยไม่อาจวางเงินภายในกำหนดเวลา  
ได้ จึงไม่อนุญาต ส่วนที่จำเลยยื่นคำร้องขออ้างพยานหลักฐานเพิ่มเติมในชั้นอุทธรณ์พร้อมบัญชี  
ระบุพยานชั้นอุทธรณ์ คำร้องขอส่งคำคู่ความและคำแถลงประกอบการพิจารณาของศาลอุทธรณ์  
ภาค 6 นั้น เห็นว่า คดีมีประเด็นข้อพิพาทระหว่างโจทก์กับจำเลยซึ่งเป็นเอกชนว่าใครเป็นผู้มี  
สิทธิครอบครองที่ดินพิพาทดีกว่ากัน มิใช่ข้อพิพาทระหว่างเอกชนกับรัฐ เอกสารท้ายคำร้องและ  
คำแถลงดังกล่าวของจำเลยจึงไม่ใช่พยานหลักฐานซึ่งจำเป็นต้องสืบพยานหลักฐานนั้นเพื่อให้  
การวินิจฉัยข้อสำคัญแห่งประเด็นเป็นไปโดยเที่ยงธรรมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ  
แพ่ง มาตรา 88 วรรคสาม ประกอบมาตรา 246 จึงไม่อนุญาต ให้ยกคำร้อง ส่วนคำแถลงประกอบ  
การพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 ให้รวมสำนวนไว้ จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา  
ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงยุติว่า จำเลยอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค 6  
พิพากษากลับให้ยกฟ้อง โดยระบุทุนทรัพย์ชั้นอุทธรณ์ 600,000 บาท เสียค่าขึ้นศาลมา 12,000  
บาท และค่าขึ้นศาลในอนาคตกว่า 100 บาท ศาลอุทธรณ์ภาค 6 จดรายงานกระบวนการพิจารณาบั  
ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2562 ว่า คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกจากที่ดิน  
พิพาทและให้จำเลยชำระค่าเสียหายแก่โจทก์ 60,000 บาท และค่าเสียหายอีกปีละ 30,000 บาท  
นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจำเลยและบริวารจะออกจากที่ดินพิพาท จำเลยอุทธรณ์ ขอให้พิพากษา  
กลับเป็นยกฟ้องโจทก์อ้างว่าจำเลยมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์ที่พิพาทใน  
ชั้นอุทธรณ์เป็นเงิน 660,000 บาท ต้องชำระค่าขึ้นศาล 13,200 บาท แต่จำเลยชำระค่าขึ้นศาล  
เพียง 12,000 บาท เป็นการไม่ถูกต้อง และให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำเลยชำระค่าขึ้นศาลให้ถูกต้อง  
ครบถ้วนก่อน หากจำเลยไม่ชำระภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนดให้ส่งสำนวนคื่นศาลอุทธรณ์ภาค  
6 เพื่อดำเนินการต่อไป ศาลชั้นต้นออกหมายนัดลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2562 แจ้งจำเลยและทนาย  
จำเลยให้ชำระค่าขึ้นศาลเพิ่มก่อนวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 ในวันที่ 24 กรกฎาคม  
2562 และปรากฏตามรายงานการเดินหมายว่าส่งหมายแจ้งให้จำเลยทราบโดยวิธีปิดหมายเมื่อ  
วันที่ 13 กรกฎาคม 2562 และส่งหมายแจ้งให้ทนายจำเลยทราบโดยวิธีปิดหมายเมื่อวันที่ 12  
กรกฎาคม 2562 ต่อมาเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2562 ซึ่งเป็นวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค  
6 ฝ่ายจำเลยไม่มาศาลและไม่ได้ติดต่อแจ้งเหตุขัดข้องและจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลอุทธรณ์  
ภาค 6 เกี่ยวกับการชำระค่าขึ้นศาลให้ถูกต้อง ศาลชั้นต้นจึงได้อ่านคำพิพากษาและส่งสำนวนคื่น  
ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ต่อมาวันที่ 19 พฤศจิกายน 2562 ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค  
6 ซึ่งวินิจฉัยว่า จำเลยไม่ชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ในส่วนที่ขาดให้ครบภายในเวลาที่ศาลชั้นต้น  
กำหนด จึงถือว่าจำเลยทิ้งฟ้องอุทธรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172  
ประกอบมาตรา 246 และให้จำเลยคดีออกจากสารบบความและอ่านคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 6 ที่  
526-527/2562 ฉบับลงวันที่ 15 ตุลาคม 2562 ว่า จำเลยยื่นคำแถลงขออนุญาตวางเงิน  
ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติมนั้น จำเลยยื่นคำแถลงดังกล่าวเกินระยะเวลาที่ศาลชั้นต้น  
กำหนด ทั้งไม่ปรากฏเหตุขัดข้องที่จำเลยไม่อาจวางเงินภายในกำหนดเวลาได้ จึงไม่อนุญาต ส่วนที่

จำเลยยื่นคำร้องขออ้างพยานหลักฐานเพิ่มเติมในชั้นอุทธรณ์พร้อมบัญชีระบุพยานชั้นอุทธรณ์ คำร้องขอส่งคำคู่ความและคำแถลงประกอบการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 นั้น ศาลอุทธรณ์ภาค 6 เห็นว่า เอกสารท้ายคำร้องและคำแถลงดังกล่าวของจำเลยไม่ใช่พยานหลักฐานสำคัญซึ่งจำเป็น ต้องสืบพยานหลักฐานนั้น จึงไม่อนุญาต ให้ยกคำร้อง ส่วนคำแถลงประกอบการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 ให้รวมสำนวนไว้ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาประการแรกของจำเลยว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 ที่ให้จำหน่ายคดีจำเลยเพราะจำเลยไม่วางเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติมภายในกำหนดและคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 6 ที่ไม่อนุญาตให้จำเลยวางเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติมชอบหรือไม่ เห็นว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ให้จำเลยชำระค่าขึ้นศาลให้ถูกต้องตามรายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ 19 มิถุนายน 2562 ซึ่งศาลชั้นต้นได้ออกหมายนัดลงวันที่ 24 กรกฎาคม 2562 แจ้งให้จำเลยและทนายจำเลยชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ที่ยังขาดอยู่ก่อนหรือภายในวันนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 คือวันที่ 24 กรกฎาคม 2562 แต่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ศาลนำหมายนัดไปส่งให้จำเลยวันที่ 13 กรกฎาคม 2562 และทนายจำเลยวันที่ 12 กรกฎาคม 2562 โดยวิธีปิดหมาย ซึ่งการส่งหมายด้วยวิธีดังกล่าวมีผลใช้ได้ต่อเมื่อกำหนดเวลา 15 วัน ได้ล่วงพ้นไปแล้วนับแต่วันที่ปิดหมาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 79 วรรคสอง ดังนี้ เมื่อนับถึงวันที่ 24 กรกฎาคม 2562 อันเป็นวันที่ศาลชั้นต้นนัดฟังคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 6 จึงยังไม่ล่วงพ้นเวลา 15 วันการส่งหมายนัดดังกล่าวให้แก่จำเลยและทนายจำเลยจึงยังไม่มีผลตามมาตรา 79 วรรคสองถือว่าจำเลยและทนายจำเลยยังไม่ทราบคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้วางเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติม การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 วินิจฉัยว่าจำเลยและทนายจำเลยทราบคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 6 โดยชอบแล้วและเพิกเฉยไม่ชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ในส่วนที่ขาดให้ครบถือว่าจำเลยทั้งอุทธรณ์และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลอุทธรณ์ภาค 6 นั้น จึงเป็นการไม่ชอบและเมื่อต่อมาจำเลยยื่นคำแถลงขอวางเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ไม่อนุญาตเพราะอ้างว่าเกินระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนดจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบเช่นกันฎีกาในข้อนี้ของจำเลยฟังขึ้น และเมื่อจำเลยได้วางเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติมโดยศาลชั้นต้นรับเงินดังกล่าวไว้แล้ว ศาลฎีกาจึงอนุญาตให้จำเลยวางเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติมได้ ดังนั้นศาลอุทธรณ์ภาค 6 จึงต้องรับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลย แต่เมื่อคดีขึ้นมาสู่ศาลฎีกาแล้วเพื่อให้การพิจารณาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ศาลฎีกาจึงเห็นควรวินิจฉัยเสียเองโดยไม่จำเป็นต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิจารณาพิพากษา ส่วนฎีกาของจำเลยในปัญหาที่ว่า การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ยกคำร้องของจำเลยที่ขออ้างพยานหลักฐานเพิ่มเติมในชั้นอุทธรณ์พร้อมบัญชีระบุพยานชั้นอุทธรณ์ชอบหรือไม่นั้น เห็นว่า บัญชีระบุพยานเพิ่มเติมชั้นอุทธรณ์ของจำเลยนั้นเป็นสำเนาหนังสือของส่วนราชการต่าง ๆ ได้แก่ สำเนาหนังสือของกรมที่ดิน สำเนาหนังสือของกรมป่าไม้ สำเนาหนังสือของสำนักงานที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร สำเนาหนังสือของรองผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชรและสำเนาหนังสือของสำนักงานจังหวัดกำแพงเพชร พร้อมพยานบุคคลซึ่งเป็นนักวิชาการที่ดินซึ่งเป็นพยานที่อยู่ในขั้นตอนการเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 ของโจทก์ทั้งสี่ ประกอบกับในชั้นฎีกาจำเลยยังยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมชั้นฎีกาอีกคือสำเนาหนังสือของทางราชการที่ระบุว่าอธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 อันเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลของการเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์อันเป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายต่อจากเอกสารที่จำเลยอ้างเพิ่มเติมในชั้นอุทธรณ์ ดังนั้น เมื่อศาลฎีกาจำต้องสั่งเรื่องการ

อ้างบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมในชั้นฎีกาของจำเลยอยู่แล้ว จึงไม่มีประโยชน์ที่จะวินิจฉัยเรื่องจำเลยขออ้างพยานหลักฐานเพิ่มเติมในชั้นอุทธรณ์เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง พิเคราะห์แล้วต่อไปจะได้วินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลย ซึ่งมีข้อเท็จจริงของเนื้อหาแห่งคดีในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า โจทก์กับบุคคลอื่นมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 ซึ่งทางราชการออกให้เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2516 โดยมีจำเลยทำประโยชน์อยู่ในที่ดินดังกล่าวกับทำประโยชน์ในที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิรวมเนื้อที่ดินพิพาทบริเวณกรอบสีแดงในแผนที่พิพาท คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยประการแรกว่า ฟ้องของโจทก์เคลือบคลุมหรือไม่ โดยจำเลยอุทธรณ์ว่า คำฟ้องของโจทก์ไม่ได้บรรยายว่าจำเลยเช่าที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 จำนวนเนื้อที่กี่ไร่ และไม่ได้บรรยายฟ้องว่าเช่าที่ดินตามกรอบสีแดงที่อยู่นอกเขตที่ดิน (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 จำนวนเนื้อที่กี่ไร่ เห็นว่า โจทก์ฟ้องว่า จำเลยเช่าที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 และที่ดินมือเปล่าบางส่วนรวมเนื้อที่ประมาณ 25 ไร่ จาการดาโจทก์โดยตกลงคิดค่าเช่าเป็นราคาข้าวจำนวน 10 ถัง ต่อราคาค่าเช่า 1 ไร่ ต่อมาที่ดินตกเป็นของโจทก์กับพวก เมื่อประมาณปลายปี 2558 โจทก์ไม่ประสงค์ให้จำเลยเช่าที่ดินต่อไป จึงบอกเลิกสัญญาเช่ากับจำเลยและให้จำเลยและบริวารออกจากที่ดินแปลงพิพาทแต่จำเลยเพิกเฉย ขอให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกจากที่ดินแปลงพิพาทและให้ชดเชยค่าเสียหายให้แก่โจทก์ เห็นว่า แม้โจทก์จะไม่ได้บรรยายฟ้องว่า จำเลยเช่าที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 จำนวนเนื้อที่เท่าใดและเช่าที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิเนื้อที่เท่าใด แต่โจทก์ได้แนบเอกสารท้ายคำฟ้อง ซึ่งเป็นแผนที่พิพาทอันเป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้องแสดงแนวเขตที่ดินแปลงพิพาทซึ่งประกอบด้วยที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 และที่ดินมือเปล่าที่ไม่มีเอกสารสิทธิอยู่ในกรอบสีแดงซึ่งสามารถเข้าใจได้ว่า โจทก์อ้างว่าจำเลยเช่าที่ดินบริเวณใดบ้าง จึงถือว่าคำฟ้องของโจทก์ได้บรรยายซึ่งสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแหล่งข้อหาเช่นนั้นแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 วรรคสอง ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าฟ้องโจทก์ไม่เคลือบคลumnั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วยอุทธรณ์ข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยต่อไปว่า คดีนี้มีประเด็นเรื่องแย่งการครอบครองหรือไม่ เห็นว่า จำเลยให้การต่อสู้ว่าจำเลยไม่เคยทำสัญญาเช่าที่ดินพิพาทกับโจทก์ จำเลยเป็นผู้มีสิทธิครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินแปลงพิพาทมาตั้งแต่ปี 2510 โดยครอบครองต่อจากปู่ตายาย ซึ่งตามคำให้การของจำเลยเป็นการต่อสู้ว่าตนเองมีสิทธิครอบครองที่ดินแปลงพิพาทดีกว่าโจทก์ แต่จำเลยกลับให้การต่อมาว่าโจทก์ทราบข้อเท็จจริงว่าจำเลยไม่ยอมชำระค่าเช่าตั้งแต่ปี 2553 ต่อมาปี 2555 โจทก์รับโอนที่ดินมาจากการดา การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องขับไล่จำเลยเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2560 คดีของโจทก์จึงขาดอายุความ จึงเห็นได้ว่าคำให้การในตอนต้นของจำเลยต่อสู้ว่าจำเลยมีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาท ส่วนคำให้การในตอนหลังกลับยอมรับสิทธิของโจทก์เรื่องจำเลยไม่ชำระค่าเช่าให้โจทก์ คำให้การของจำเลยจึงขัดแย้งกันเอง เป็นคำให้การที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง คดีจึงไม่มีประเด็นเรื่องการแย่งการครอบครอง เพราะการแย่งการครอบครองจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อจำเลยยอมรับเสียก่อนว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ ที่จำเลยอุทธรณ์อ้างว่าโจทก์เคยฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทแล้ว โจทก์ได้ถอนฟ้องออกไป จึงถือว่าจำเลยยอมรับโดยปริยายแล้วว่าที่ดินดังกล่าวเป็นของโจทก์ เมื่อจำเลยอ้างสิทธิการครอบครองของจำเลยในคดีนี้จึงถือว่าเป็นการแย่งการครอบครองจากโจทก์แล้ว

นั้น เห็นว่า จำเลยจะยกข้อเท็จจริงที่โจทก์ถอนฟ้องในคดีก่อนมาอ้างในคดีนี้ว่า จำเลยยอมรับโดยปริยายแล้วว่าที่ดินพิพาทในคดีนี้เป็นของโจทก์ โดยจำเลยมิได้ให้การในคดีนี้ยอมรับว่าโจทก์มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทหาได้ไม่ ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยในประเด็นนี้มาชอบแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยฟังไม่ขึ้น คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยต่อไปว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยหรือไม่ เห็นว่า ตามอุทธรณ์ของจำเลยเท่ากับจำเลยยอมรับว่าที่ดินพิพาทเนื้อที่ 2 ไร่ 22 ตารางวา ซึ่งอยู่ในเขตหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 เป็นของโจทก์ ดังนั้น ปัญหาที่ว่าโจทก์ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 ชอบหรือไม่ จึงไม่มีประเด็นในชั้นอุทธรณ์อันส่งผลให้คำร้องขอระบุดูพิพาทเพิ่มเติมในชั้นฎีกาซึ่งเป็นหนังสือของกระทรวงมหาดไทยที่แจ้งเรื่องอธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 1395 นั้นไม่ได้เกี่ยวกับประเด็นโดยตรงในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาศาลฎีกาจึงไม่อนุญาตให้จำเลยยื่นบัญชีระบุดูพิพาทดังกล่าว คดีจึงมีปัญหาวินิจฉัยต่อไปเพียงว่าจำเลยเช่าที่ดินในส่วนเนื้อที่ 23 ไร่ 96 ตารางวา จากโจทก์หรือไม่เท่านั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยเช่าที่ดินพิพาทจากโจทก์ แม้ที่ดินส่วนนี้อยู่ในเขตป่าสงวนซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินก็ตาม แต่ก็เพียงทำให้โจทก์ไม่สามารถอ้างสิทธิใด ๆ ขึ้นโต้แย้งรัฐได้เท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการต่อโจทก์ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ แต่ระหว่างโจทก์กับจำเลยซึ่งเป็นราษฎรด้วยกัน การที่จำเลยเช่าที่ดินส่วนที่ไม่มีเอกสารสิทธิเนื้อที่ 23 ไร่ 96 ตารางวา จากโจทก์ โดยจำเลยยอมเสียค่าเช่าหรือค่าตอบแทนแก่โจทก์ ถือว่าจำเลยยอมรับว่าโจทก์มีสิทธิดีกว่าจำเลย การที่จำเลยครอบครองที่ดินพิพาทเป็นการอาศัยสิทธิของโจทก์ จึงเป็นการครอบครองแทนโจทก์ โจทก์มีสิทธิในที่ดินพิพาทส่วนนี้ดีกว่าจำเลยเมื่อโจทก์ไม่ประสงค์ให้จำเลยทำประโยชน์ในที่ดินส่วนนี้ต่อไปโดยบอกกล่าวให้จำเลยออกจากที่ดินพิพาทแล้วจำเลยเพิกเฉย จึงเป็นการละเมิดต่อโจทก์เรื่อยมา โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลยให้ออกไปจากที่ดินและเรียกค่าเสียหายจากจำเลยได้ สำหรับค่าเสียหายที่ศาลชั้นต้นกำหนดมานั้น ศาลฎีกาเห็นว่าเหมาะสมแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษาให้ยกคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 6 ที่ 526 – 527/2562 เฉพาะเรื่องที่ไม่อนุญาตให้จำเลยวางเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติม อนุญาตให้จำเลยวางเงินค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มเติม กับยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 และให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาให้เป็นพับ

## องค์คณะ

สมจิตร ทองศรี · ธนาพนธ์ ชวรุ่ง · ชูเกียรติ ดิลกแพทย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4138/2564>